UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm LIIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96538

Visual Library

nium acquiritur abſque alia traditione,& apprehen-
ſione poſſeſſionis,ut habetur per Bal.in c.ad audien-
tiam.de præſcrip.in c.1.quid ſit inueſtit.& in c.1.in fi.
quæ ſit noua forma inueſtit.cum ſimilibus,tamen ex
hoc non probatur,ꝙ illis fuerit acquiſita poſſeſſio bo
norum præſertim ab alijs poſſeſſorum abſque facto,
& apprehenſione corporali,quæ requiruntur ad hoc,
ut poſſeſſio de nouo acquiratur,& alius illa priuetur.
d.l.cũ hæredes.d.l.3.in princ.& l.quemadmodum. ff.
de acquir.poſſ.& præſertim cum hæredes Bentiuolo-
rum nunquã fuerint in poſſeſſione dictorũ bonorũ,
& quamuis pater ipſorum poſſederit, tamen nõ fuit
poſſeſſione priuatus ex expulſione, ſed ex morte ip-
33 ſius,ut ſupra dictum eſt,& † ideò reſtitutio poſtea cõ-
ceſſa propter expulſionem,& rebellionem nõ exten
ditur ad hanc poſſeſſionem,quia per reſtitutionẽ re-
ſtituuntur omnia,quæ læſio abſtulit.l.quod ſi minor.
§.reſtitutio.ff.de minor.& l.fin. C.de ſenten. paſſis.
¶Non obſtat tenuta data, & apprehenſio poſſeſſio-
nis nomine Bentiuolorum facta uigore inſtrumenti
dictæ donationis ex pacto conſtituti in eo appoſiti,
cuius uigore magiſter Michael,ſeu domina Frãciſca
non potuit propoſitũ mutare in præiudiciũ conſtitu
ti facti ẽt ex cauſa noua ſuperuenienti per doctrinam
34 Alex.in d.l.3.§.incertam.quia reſpondeo primo† do
ctrinã illã Alex.quã aliqui ſequuntur,fortè in puncto
iuris ueram non eſſe,& contrariũ infinitos doct. ma-
ximæ auctoritatis ſequutos fuiſſe.ut Bal.in rubr.C.de
contrahen.emp.in 21.q.dicens ita determinaſſe do-
minũ Frãciſcũ de Tigrinis de Piſis, & illud dictũ Bal.
ſequitur Rom.in d.l.3.§. incertã. & eſt opinio magis
cõis,ut ibi habetur per doct.quamuis Salice.in l.2. C.
de ꝯhen.empt.& Alex.in d.§. incertã.teneãt contra-
riũ,ſed tamen in iudicando, & conſulendo non eſt
recedendum ab opinione Bald.& aliorũ cõiter. Præ-
terea poſito doctrinam Salic.& Alex.eſſe uerã, ea ta-
men non facit ad propoſitum, nec ad caſum noſtrũ,
neque Alex.dicit,prout relatum fuit: ego enim con-
cludo,quòd etiam ſiquis conſtituſſet ſe poſſidere no
mine alterius etiam cum iuramento,& cum promiſ-
ſione de non contraueniendo per ſe,& ſuos heredes,
ex quo conſtituto poſſeſſio acquiritur,nec conſtituẽs
poteſt in præiudicium conſtituti propoſitũ mutare,
tamen ſi mutatio propoſiti ex cauſa extrinſecus ſup-
ueniente poſt poſſeſſionem iam adeptam continge-
ret,poteſt conſtituens cauſam poſſeſſionis mutare,&
abſq; alia declaratione mutare cenſetur.d.l. qui bona
fide.& ibi Paul.de Caſtr.& Aret.d.l.non ſolum.§.1.&
ibi Paul.de Caſt.& Bar.cũ ſimilibus.ff.de uſucap.Nec
reperio,ꝙ ficta traditio,quæ fit ex cõſtituto, hunc no
uum effectũ operetur,ꝙ detinens rem nõ poſſit cau-
ſam poſſeſſionis mutare,quia uera traditio hoc non
35 poſſet operari. Nõ † obſtat doctrina Alex.in d. §. in-
certã.quia Alex.ibi loquitur,quãdo eſſet mutatio ſo-
la ꝓpoſiti illius,qui ſe nomine alterius poſſidere con
ſtituiſſet,non aũt loquitur,quãdo eſſet mutatio cau-
ſæ,& tituli ſuperueniẽtis extrinſecus poſt detẽtatio-
nẽ,& apprehenſionẽ rei,nã Alex.ibi quærit,quãdo qs
cõſtituit ſe poſſidere pro alio bona pręſentia,& futu-
ra,an reſpectu futurorũ cõſtituẽs poſſit de nouo poſ-
ſeſſionẽ acqrere ex illa cauſa,ex qua bona futura ac-
quiſiuit,non animo acquirendi illi, cuius noĩe ſe poſ
ſidere conſtituit,& conſequenter in præiudiciũ cõſti
tuti prius facti propoſitũ mutare. & Alex.ibi poſt Sa-
lice.dicit illũ non poſſe,quod quidẽ poſito citra ueri
tatis præiudiciũ eſſe uerũ,ad caſum noſtrũ non facit,
quia nos loquimur,quando ante, quã cauſa noua ex-
trinſecus ſuperueniret,conſtituẽs prius rẽ ex alia cau
ſa corporaliter teneret,& poſſideret,quo caſu ex cau
ſa poſtea de nouo ſuperuenienti mutatur cauſa poſſi
dendi,ut uoluut doct.oẽs,quos potui uidere,per iura
præallegata. Alex.uero loquitur,quãdo tẽpore, quo
cauſa ſuperuenit,conſtituens prius non tenebat, nec
poſſidebat,ſed ex illa cã ſuperuenienti acquiſiuit, &
poſſidere incepit,nam tunc non põt in præiudicium
conſtituti ꝓpoſitũ mutare,ut ibi, & ratio eſt,quia di-
ceretur mutatio ſolius propoſiti,ex qua cauſa poſſeſ-
ſionis mutari nõ põt.d.l.cũ nemo.cũ ſimilibus. & nõ
mutatio nouæ cauſæ,q̃ contingit in perſona illius, q
prius ex alia cauſa tenebat,& poſſidebat, de qua nos
loquimur:& hæc eſt ueriſſima reſponſio. Nec obſtat
iuramentũ,& promiſſio de non ꝯueniendo,& de nõ
mutando,qa debet intelligi ex cauſa de pręterito,nõ
aũt ex cauſa de futuro,quæ de nouo ſuperueniret,qm̃
36 † iuramentũ,& omnis promiſſio de non ꝯueniendo
habet in ſe hanc tacitã conditionẽ,rebus ſic ſtãtibus,
nam ex cauſa de futuro nouiter ſuperuenienti licitũ
eſt contra iuramentũ uenire,& contraueniendo non
incurritur periuriũ ad tradita per doct.in l.ſiquis ma-
ior.C.de tranſactio.Bal.in l.& ſi ſeuerior. C. de infa-
mibus.& melius per eum in l.fi.C.de non nume.pec.
gl.Innoc.& Abb.per illũ tex.in c.quẽadmodũ. de iu-
reiur. ¶Non obſtat ultimũ fundamentũ,ꝙ non dica
tur dictis fratribus acquiſita poſſeſſio ex tenuta,& ap
prehenſione poſſeſſionis nomine ipſorum facta ab il
lis,qui mandatum non habuerunt, nec ſequuta ratifi
catione, quamuis illi, qui nomine dictorum fratrũ
tenutam acceperũt,prius fuerint poſſeſſionẽ ingreſ-
ſi,quàm ea nomine Bentiuolorum fuerit apprehen-
ſa. Quia licet credam poſſeſſionẽ noĩe fratrũ fuiſſe re
ctè adeptam,& cũ mandato,uel ratificatione, tamen
poſito nec mandatũ,nec ratificationẽ ex parte fratrũ
in hoc interueniſſe, dico hoc non fuiſſe in caſu no-
37 ſtro neceſſarium,nã † fuerunt quidã fratres, & reli-
gioſi dicti monaſterij,& cõuentus,qui tenutã,& poſ-
ſeſſionẽ adepti fuerunt,ergo illã immediatè nõ ſibi,
ſed monaſterio acquiſiuerunt, quia ſicut per ſeruum
noſtrum nobis ẽt ignorantibus, & inuitis acquiritur,
& pręſertim poſſeſſio,ita p monachos monaſterio.l.
1.§.itẽ acquirimus.ibiq; gl.& doct.cõiter.ff. de acqr.
poſſ.& eſt tex.optimus in l.acquiritur.§. nõ ſolum.ff.
de acquir.rerum domi.& doct.in l.placet.ff.de acqui.
hæred.& hoc eſt uero uerius. Ex quibus omnibus cõ
cludo partes domini iudicantis eſſe in pronuntiãdo
ad fauorem dictorum fratrum. Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Vſufructuarius propter malum uſum rei,& deteriorationem põt propria auctoritate abſque illius citatione, & iudicis declaratione à iure uſusfructus expelli.*

2 *Sed non à poſſeſſione rei, & quid in alijs caſibus,in quibus uſufructu ipſo iure priuatur.*

3 *Vſufructuarium poſſe propria auctoritate expelli propter arbores fructiferas inciſas,et propter malum uſum,quomodo intelligatur,& quando hoc ſit uerum.nu.9.*

4 *De emphyteota ad uſufructuarium rectè arguitur.*

5 *Emphyteota poteſt quidem propter malum rei uſum à domino propria auctoritate abſque iudicis declaratione à iure emphyteotico expelli,ſed non à poſſeſſione rei.*

6 *Conductor ad longum tempus non poteſt propria auctoritate à re expelli,ſecus in conductore ad modicũ tempus in caſibus,in quibus fuit ipſo iure priuatus.*

7 *Priuationis pœna ipſo iure impoſita nullum habet effectũ, niſi iudicis declaratione ſequuta.*

8 *Emphyteota,& uſufructuarius quando poſſint propria auctoritate abſq; iudicis declaratione expelli.*

10 *Vſufructuarius de iure poteſt arbores mortuas incidere.*

11 *Liquidatio rei,& cauſæ quomodo fieri debeat.*

12 *Iuris uia electa,non poteſt ad uiam facti,& extraiudicialem tranſiri,niſi in caſibus ibi poſitis.*

13 *Remedio uno electo, quando ad aliud transire liceat, & num. 15. & 16.*
14 *Contra contumacem omnia remedia cumulari possunt, nec de pendentia litis opponitur.*
17 *In pendentia litis, quam impugnare conatus est, an, & quãdo quis possit se fundare, & an ex eo, quòd mandatum procuratoris fuerit impugnatum, litis pendentia cesset.*
18 *Lis quando pendere dicatur, ut propter eam nil poßit innouari.*
19 *Vsufructuarius quòd propter malum usum non possit ipso iure à domino propria auctoritate priuari, & expelli, licet secus sit in emphyteota, & feudatario, & quomodo, & ad quid cõtra usufructuarium agatur, & nu. 23. usque in finem consilij.*
20 *Argumentum à simili non procedit in materia priuationis, et ubi de pœna priuationis agitur.*
21 *Emphyteota, & usufructuarius differunt, & quomodo.*
22 *L. hoc amplius. in fin. ff. de dam. infect. declaratur.*
24 *Proprietarius, & possidens ciuiliter an, & quando rem propria auctoritate ingredi, & poßidentem naturaliter expellere, seu turbare possit.*

EPITOME.

Vsufructuarium propter incisionem arborum fructiferarum, malumq; rei usum non posse à proprietario propria auctoritate absque iudicis sentẽtia declaratoria expelli, & expulsum ante omnia esse restituendum, quamuis proprietarius parte non citata, & iudicis ordine non seruato se ad rem associari petierit, hic ostenditur.

CONSILIVM LIIII.

CONCLVDENDVM esse arbitror ĩ casu, de
quo agitur, usufructuarium nõ posse à ꝓ-
prietario expelli à possessione propria au-
ctoritate absq; citatione, & iudicis decla-
1 ratione: quoniam licet † usufructuarius propter ma-
lum usum rei, eiusq́ue deteriorationem possit à iure
ususfructus propria auctoritate absque iudicis decla-
ratione expelli, ut uidetur tex. secundum unam lectu
ram. in §. finitur. Insti. de usufr. ibi non utendo per mo
dũ. l. hoc amplius. in fi. ff. de dam. infec. & sequitũ Paul.
2 Castr. in authen. qui rẽ. C. de sacros. eccl. tamen † non
põt absq; citatione, & iudicis declaratione ꝓpria au-
ctoritate ꝓprietarii à possessione rei expelli; alioquin
tanquã spoliatus ante omnia esset restituendus, & ꝓ-
prietarius à iure suo caderet, ut uoluit gl. Io. And. ĩ c.
licet eps̃. de præben. in 6. dicens, finito usufructu non
posse usufructuariũ à possessione expelli, quia nemi-
ni licet ẽt rẽ suã propria auctoritate occupare. l. si qs
in tantã. C. unde ui. c. placuit. 16. q. 6. c. eũ, qui. de præ-
ben. in 6. Idem est in omni casu, in quo ipso iure pri-
uatus esset: quod quidem in nostris terminis tenuit
Alex. in cons. suo 118. in 3. col. uol. 5. idemq́; sequunt̃
repetentes quidã in l. titia. §. titia. ff. de leg. 2. in 36. q.
uersic. nunc pro cõplemento. cum seq. ubi primo cõ-
cludunt post Paul. Castr. in d. authen. qui rẽ. cũ simi-
libus ibi adductis, ꝙ † usufructuarius incidens arbo-
3 res fructiferas à iure suo cadit, potestq́; propria aucto
ritate expelli: quod est intelligendum, uidelicet à iu-
re ususfructus, & non à possessione naturali: subdunt
enim ibi, ꝙ ita demũ usufructuarius põt à possessione
propria auctoritate expelli, si facta fuerit discussio, &
declaratio à iudice per sententiã, & non aliter. Et ita
uidetur tenere Aret. in l. diuortio. ut statim dicetur.
ff. sol. matr. ¶ Secundo facit † arguẽdo de emphyteo-
4 ta ad usufructuarium, ut ferè doct. cõiter uidentur ar-
guere in d. l. diuortio. §. si fundũ. ff. sol. matr. & in d. au
5 then. qui rem. sed † emphyteota propter malũ usum
priuatur ipso iure, & põt à iure emphyteotico expelli
propria auctoritate domini absq; declaratione, & sen-
tentia iudicis, statim enim quo dominus declarat
uelle emphyteotã à iure suo cecidisse, priuatur, ut uo-
lunt cõiter docto. in l. 2. C. de iure emphyt. maxi.
Salice. Ant. Abb. & Ioan. de Imol. in c. potuit. de lo.
& idem dicit Alex. in consi. 6. uol. 3. à possessione
rei propria auctoritate absque declaratoria senten.
non potest expelli, ut expresse declarat Bald. in c.
de feu. do. sine cul. non ammitten. in usu feud.
in hoc facit differentiam inter esse, & exequu-
nem esse, hoc est an agatur ad priuationẽ iuris, an
priuationẽ possessionis: nam secundo casu decla-
toria sententia requiritur: & est hæc cõis opinio,
cit Card. in clem. 1. de penis. in prin. tenetque hoc
6 presse Innoc. in c. propter. de loca. dicens, † cõdu-
rem ad longum tẽpus propria auctoritate repelli
posse, quia ipse possidet, unde possessione spolia-
ceretur, conductorẽ uerò ad modicũ tẽpus pos-
dem à re propria auctoritate expelli in casibus, in
bus ipso iure fuit suo iure priuatus, quia is nec ci-
ter, nec naturaliter possidet. At usufructuarius
raliter possidet. l. naturaliter. ff. de acquiren. pos.
ff. uti possid. ergo &c. ¶ Tertio posito, emphyteotã
usufructuarium ipso iure priuatos esse iure suo pr
lum usum, ut doct. cõiter uelle uidentur in d. §.
dum. & in d. authen. qui rem. ita ꝙ sufficiat do
declarare se uelle illos esse priuatos, ut supra,
talis pœna priuationis nullum habebit effectum
possint realiter excludi, nisi sequuta iudicis sent
declaratoria, & sic parte citata, porrectoq́; libel
7 statim dicetur: nam † omnia iura tam canonica
ciuilia dicentia pẽnam ipso iure imponi, uel aliqu
ipso iure priuari intelligenda sunt, sequuta sent.
declaratoria, pœnaq́ue priuationis ipso iure imp
ta nullum habet effectum, nisi iudicis declaratione
quuta s̃m Ioan. And. & Archid. in c. 1. de homic. in 6.
& in terminis hoc sequitur Alex. in l. si quis maior. C.
de transactio. ibiq; Ias. & Felin. infinita cum.
2. de spons. & hæc est oĩum sententia, quã expresse te-
net gl. in d. c. licet eps̃. Alex. in d. consi. 118. & Aret.
8 d. §. fundum. ¶ Quarto posito, † emphyteotã, uel u-
fructuariũ posse expelli propria auctoritate absq; iu-
cis declaratione, hoc uerũ est, quando causa, ꝓp
expelleretur, esset liquida, & manifesta, secus si d
foret: tunc enim propria auctoritate absq; iudicis
claratoria nõ posset expelli, ut in terminis uolu
in c. 1. in fin. de pace iuram. firman. & sequitur
in l. 2. C. de iure emphy. allegando Spec. in tit.
§. nunc uerò aliqua. in uersi. 47. & nota. per B
in 3. q. C. de pign. qui hoc dicit in eo, qui ex p
test propria auctoritate absq; facto iudicis rẽ
Et causa ad hoc dicitur esse liquida, seu liqui
delicet per iudicem parte citata, atque porrecto
lo, ut ibi per eum, quæ omnia optimè probat te
licet episcopus. cum gl. qui loquitur, quando re
esset liquida, sed dubia, ut ibi cũ tibi forsan ius p
competere retinendi possessionẽ: idẽ tenet An
But. in cons. 22. & in terminis nostris hoc præsu
nunt doct. omnes in hoc articulo in d. l. diuortio
fundum, & in d. authen. qui rem. † concludunt e
9 usufructuarium posse expelli, si inciderit arbores
ctiferas, & uirides, itaque præsupponunt arbores
ctiferas fuisse incisas, & consequenter hanc cã
clarã, & liquidã. Quod ẽt suadetur, quia cum h
fundamentũ intentionis uolẽtis usufructuarium
pellere, uidelicet ꝙ fuerint ĩcisę arbores fructife
uirides, ad hoc, ut possit expellere, dẽt illud ꝓba
liquidare. l. ei, qui. C. de ꝓbat. cũ simil. neq; suffic
10 stare, fuisse incisas arbores simpliciter: qm̃ † us
ctuari⁹ arbores demortuas põt de iure ĩcidere.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

mũ. §. 1. cum ſequen. l. agri. ff. de uſufr. §. ſed ſi gregis.
Inſtitu. de rerũ diuiſio. l. forma. in fi. princ. ff. de cenſi-
bus. doctores in d. §. ſi fundum. & in dicta auth. qui rẽ.
Sed in caſu noſtro non fuit liquidatum, uſufructua-
rium incidiſſe arbores uirides, & fructiferas, ergo nõ
potuit realiter à poſſeſſione ꝓpria auctoritate expel-
li. Nec † ſufficit quantum ad hoc, ut cauſa dicatur li-
11 quidata, ꝙ teſtes ſuper hoc recepti, atque examinati
fuerint parte abſente, & non citata ex officio iudicis,
nã ex hoc cauſa non dicitur liquidata, adeò, ꝙ pro-
prietarius potuerit propria auctoritate, & abſq; iudi-
cis ſententia declaratoria uſufructuariũ expellere, ſed
requiritur liquidatio facta parte citata, porrectoq́; li-
bello, ut eſt de mente Baldi in d. c. 1. in fin. de pace iu-
ramen. firman. iunctis nota. per Barto. in dicta l. 3. in
3. quæſtio. C. de pignoribus. ¶ Quinto ꝙ in caſu no-
ſtro proprietarius non potuerit uti huiuſmodi aucto
ritate extraiudiciali, concludenti ratione confirmo.
12 Nã poſito, † ꝙ emphyteota, ſeu uſufructuarius ꝓpria
auctoritate abſque facto iudicis queat expelli, tamẽ
hoc fallit, ubicunque proprietarius prius elegiſſet uiã
iuris, & iudicij, quia parte citata porrexiſſet libellum,
in quo petiiſſet per iudicem declarari emphyteotam
à iure ſuo cecidiſſe, ſibiq́ue licere ingredi rem, & uſu-
fructuarium cogendũ eſſe ad rem relaxandam. Nam
tunc uia iuris electa non poteſt poſtea ad uiam facti,
& extraiudicialem tranſire, niſi præmiſſa proteſtatio-
ne, quòd per hoc non intendebat uię facti, & extraiu-
diciali renunciare, ut in terminis uoluit Iaſon in l. 2.
C. de iure emphyteoti. & ſentit hoc expreſsè Alexan-
der in conſi. 131. volum. 4. Sed proprietarius prius ele
git uiam iuris in caſu noſtro, ſi quidẽ porrectus fuit li
bellus, in quo omnia prędicta, & alia quoque petita
fuerunt, & hinc inde ſuper hoc in iudicio fuit agita-
tum, fueruntq́; factæ exceptiones, & ſuper ſequeſtra-
tione fructuum facta uigore petitionis fuit in fauorẽ
uſufructuarij pronunciatum, ut in actis apparet, neq;
ſuper hoc ulla fuit facta proteſtatio, ergo omiſſa uia
iuris, & iudicij non fuit licitum proprietario ad uiam
facti, & extraiudicialem tranſire. ¶ Non obſtat, quòd
13 † electa una uia, unoq́ue remedio, ad aliud tranſire li
cet. l. conſentaneum. & ibi Bart. C. quomodo, & quã-
do index, l. nemo carcerem. & ibi Ange. C. de exacto.
tribu. lib. 10. Bartol. & alii in l. edita. C. de eden. cum
ſimilibus, quæ poſſent ad hoc allegari: nam reſpon-
detur in primis hoc uerum eſſe, quando res eſſet li-
quida, & clara, ſecus ſi non liquida, ſed dubia foret
per ſupra dicta, & ita loquuntur ſupra allegata. Vel
ſecundo dico, quòd electa una uia poteſt ad aliam
tranſiri contra contumacem in odium ipſius, ut de-
clarat Alexand. in apoſtil. ad Bartolum in d. l. conſen
14 taneum. & ita loquitur ille tex. ibiq́ue Bartol. † cõtra
contumacem enim in eius odium poſſunt omnia re-
media cumulari, nec poteſt opponi de pendentia li-
tis, ut declarat Roman. poſt Barto. in l. quamuis. ff. de
damno infect. & habetur per Baldum, qui ita dicit,
in l. ſancimus. C. de iudicijs. c. quoniam frequenter. in
fine ut lite non conteſta. & ita expreſsè declarat An-
gel. in d. l. nemo carcerem. Sed uſufructuarius in caſu
noſtro non fuit contumax, ergo &c. ¶ Tertio reſpon
15 deo, quòd † electa una uia iuris, & iudicii poteſt ad
aliam uiam iuris tranſiri. d. l. conſentaneum. & d. l.
edita. cum ſimil. Sed electa uia iuris, illaq́ue omiſſa
non poteſt ad uiam facti, & extraiudicialem tranſiri
non pręmiſſa proteſtatione, ut uoluit Bald. in l. 2. in
10. quæſtio. C. de ſeruitu. & aqua, & in rerminis no-
ſtris uoluit Iaſ. in d. l. 2. & Alexan. in conſi. 131. l. de pu
pillo. §. meminiſſe. ff. de noui operis nũciatio. ¶ Quar
16 to reſpondeo, quando † factum, cauſa, res, & perſona
ſunt eadem, quamuis diuerſa ſint remedia, tunc una
uia electa, uel uno remedio electo, nõ poteſt ad aliud
tranſiri non præmiſſa proteſtatione, Bar. in l. 1. §. un-
de quæritur poſt Dynum. ff. de publica. niſi contra cõ
tumacem, ut ſupra per l. 1. §. in tutela. cum ſequen ff.
de tut. & ratio. diſtrah. Sed in caſu noſtro eadem eſt
cauſa, eadem eſt perſona, idemq́ue factum. argum.
l. de eadem. & l. cum quæritur. ff. de excep. rei iud. er-
17 go &c. ¶ Non aduerſatur etiam, quòd † in caſu noſtro
uſufructuarius non poteſt ſe fundare in pendentia li-
tis, quæ licet proſit, ut non poſſit aliquis ſua poſſeſſio
ne priuari, nec aliquid innouari. c. 1. & per totum ut li
te penden. cum ſimil. tamen ex quo vſufructuarius
nixus eſt litis pendentiam impugnare, opponendo,
quòd procurator non habebat mandatum ſufficiens,
in illa ſe fundare non poteſt, argum. l. papinianus. §.
meminiſſe. ff. de inoffic. teſtamen. c. ex eo. de reg. iur.
in 6. cum ſimil. Quia primo reſpondetur, fuiſſe oppo
ſitum contra mandatum non ad impugnandam litis
pendentiam, quia ad litem mouendã erat ſufficiens,
ut ex mandato producto colligitur, ſed ad effectũ, ut
mãdatũ ſpecialius produceretur, quod eſſet ſufficiẽs,
ut faceret cadere proprietarium in pœnas cõuentio-
nales, ut in eo apparet. Vel ſecundo & melius quis po
teſt ſe fundare in pendentia litis, quàm nixus fuit ẽt
impugnare, pendente impugnatione, & nulla ſequu-
ta ſuper impugnatione declaratione, ut eſt tex. in l. 3.
in prin. ff. de excuſa. tuto. & ita cõiter doctores decla
rant in c. capitulum ſanctæ crucis. de reſcrip. ibiq́; Fe-
lin. qui more ſuo multa cumulat, maximè in 1. limit.
& allegat conſilium Anchar. qui clarè uoluit, quem
in pendentia litis, quã impugnare conatus eſt, poſſe
18 ſe fundare. Præterea † quantũ ad hoc, ut lis pendere di
catur, ita quòd nihil poſſit innouari, ſufficit, partẽ fuiſ
ſe citatam, clem. fi. ut lit. pend. Et tãto magis, ſi lis fuit
conteſtata, & hincinde exceptiones fuerunt oppoſi-
tæ, ex quibus intentio aduerſarij impugnabantur: nã
impugnatione pendẽte lis dr̃ pendere, ut nihil queat
innouari, cum, ut deſinat pendere, ſententia requira
tur diffinitiua ſecundũ glo. in d. cle. fi. in ver. poſtquã.
per tex. in c. 2. eo. tit. in 6. & in c. qui res. 11. q. 1. cum ſi.
Quãuis igitur in caſu noſtro uſufructuarius nixus fue
rit mandatũ procuratoris impugnare, tñ propter hoc
lis pendere non deſinit, quin obſtet uolẽti innouare,
ex quo impugnatio pẽdet, neq; iudicis declaratio ſe-
quuta eſt. Et ꝯñr hac litis pendentia ſtãte, aduerſarius
ẽt facto iudicis ſua poſſeſſione priuari non põt. c. 1. &
19 2. ext. vt lit. pẽd. ¶ Sexto † vr̃ poſſe ſubſtineri, ꝙ licet em
phyteota pp malum uſum rei poſſit ipſo iure priuari
ſuo iure, uel poſſeſſione propria auctoritate domini
ſecundũ aliquos, ut ſupra, tñ hoc nõ fit in uſufructua-
rio, ut uidetur uelle glo. in d. c. licet ep̃s. & glo. ibiq́ue
Angel. & Areti. in §. finit̃. Inſti. de uſufr. & Io. de Imo.
in d. l. diuortio. §. ſi fundũ. Et tex. in d. l. ęquiſſimũ. §. 1.
cum ſeq. ff. de vſufr. cum ſimil. hoc ſolum vult, ꝙ non
poſſit: dicitq́; tex. in l. 1. §. utilius. cũ §. ſeq. ff. quemad.
uſuf. caue. ꝙ præſtita cautione per uſufructuariũ, ſi rẽ
deteriorauit, cõuenitur ex cautione, quoties re malè
utatur, de his uerò, quæ malè geſſit ante cautionẽ, te-
netur l. aquilia. l. ſed & ſi. in prin. & l. ſi cuius. §. de præ
teritis. ff. de uſuf. Ex quibus ſequitur, ꝙ do. propria au
ctoritate in totũ nõ põt uſufructuariũ expellere, ſi. n.
poſſet, hoc eſſet utilius, nõ aũt agere ex cautione. Præ
terea dicit l. cum uſufructuarius paratus. ff. de uſuf. ꝙ
fructuarius id, qđ facto ſuo, uel ſuorũ factum eſt dete-
rius, tenet̃ reficere, nec eſt abſoluẽdus, licet uſumfru-
ctũ paratus ſint relinquere: põdero, dũ dicit, ꝙ tenet̃
reficere, itẽ dũ ponit ĩ ptãte uſufructuarij uſum fr uc
relinquere: facit ẽt tex. cũ gl. ĩ l. cuiuſcũque. ĩ fi. ff. eo.
Et hoc eſt exp̃ſsè de mẽte Ant. de But. ĩ c. fi. de pig. int
fi. Quod ita cõfirmo, nã quãuis in emphyteota, & feu

datario hoc possit dici, ꝗ propter malum usum possint priuari, uel sint ipso iure priuati, hoc tñ non est extendendũ etiam ex rationis similitudine ad usufru
20 ctuarium, qm̃ † in materia priuationis, & ubicunq; de pœna priuationis agitur, non procedit argumentũ à simili, quia pœna priuationis non imponitur, nisi lex expresse dicat, gl. in c. fi. de iure patro. Bal. in auth. ex testamento. C. de secun. nup. & plenè declarat Felin.
21 in c. 2. de sponsal. col. 4. Quinimmò † cũ ratio diuersitatis inter emphyteotã, & usufructuariũ possit assignari, nõ erit uerum, ꝗ sit similis ratio. Nam emphyteota recipit rẽ ad meliorandum, & hæc est causa finalis. l. 1. & per totum C. de iure emphy. c. propter. c. potuit. de loca. & c. ad aures. de rebus eccle. nõ alien. Cessante ergo finali causa debet effectus quoq;, hoc est ius emphyteoticũ cessare. c. cũ cessante. de appellat. l. illud. ff. ad l. aquil. Sed usufructuarius non recipit rem principaliter ad meliorandum, sed ad utẽdũ, & fruendũ: ergo si rẽ deterioret, non dicetur ipso iure priuatus iure suo, sed mediante sententia priuari poterit. Et ita intelligantur ea, quæ possent in contrarium allegari. ¶ Non obstat l. hoc amplius. in fi. ff. de dam. infect. ubi si usufructuarius rem, seu domũ non
22 reficiat, potest à domino prohiberi uti frui. Quia † debet intelligi non ipso iure, sed per sententiam, ut uidentur importare uerba illius tex. quæ sunt futuri tẽporis impersonaliter prolata iuxta not. per glo. in c. in pœnis. de regu. iuris in 6. cum simil. Potest etiã intelligi, quando turbaretur usufructuarius ad tẽpus, & non perpetuo, ut ibi, Secus si perpetuo, quia tunc declaratoria requiritur, cũ tractetur de magno præiudi
23 cio per supradicta. ¶ Nec † his aduersantur not. per Paul. de Cast. & Bal. in d. auth. qui rem. & per Alex. & alios in d. §. si fundum. quia non dicunt, nec uolunt, ꝗ usufructuarius incidendo arbores possit à possessione rei expelli de facto, & absq; sententia iudicis, sed simpliciter dicũt, ꝗ potest expelli. Vnde intelligi debent uel à iure usufructus, à quo propria auctoritate domini, hoc est si ipse declarauerit se uelle, potest expelli, sicut dicimus de emphyteota. Vel si intelligantur etiam à possessione rei, debent intelligi, sequuta sententia declaratoria, & nõ de facto per supra dicta. Nec uerba sua huic responsioni aduersantur. Ita etiã intelligantur not. per Barthol. Cœpol. in tract. seruit. in tit. de monte. Itẽ illa possunt procedere, quãdo causa, propter quam usufructuarius expelleretur, esset liquida, & clara, Secus si dubia, & talis, quæ se ad utrunque habere possent, uidelicet interpretari in fauorẽ, & domini, & usufructuarii per not. per Bald. in d. c. 1. in fi. & per Alex. in d. l. 2. C. de iure emphy. Sed in casu nostro causa, propter quam proprietarius uult usufructuarium priuare, est talis, quia incidere arbores põt ad usufructuariũ spectare, & nõ spectare. d. l. æquissimũ. §. 1. cũ sequẽ. l. agri. ff. de usufr. cũ aliis alleg. ¶ Nõ
24 obstant etiã † no. per Bar. in l. 1. §. interdictũ. ff. uti possid. ubi uult, possidentem ciuiliter posse propria auctoritate expellere possidentẽ naturaliter quãdo cã, pp quam possidebat, erat finita, & sic naturalis possessio erat clandestina: & ita sequitur Aret. in consi. 22. quãuis Bar. in l. 2. de iure emphyt. uelit, ꝗ possidẽs ciuiliter nequeat rẽ propria auctoritate ingredi, ut spoliet, & eiiciat possidentẽ naturaliter, sed ut ipsum in possessione naturali turbet. Ergo cum per incisionẽ arborũ usufructuarius sit ipso iure priuatus iure usufructus, poterit proprietarius propria auctoritate rei possessionem ingredi, ut usufructuarium de sua possessione expellat. Quia respondetur, ꝗ potest ingredi propria auctoritate, non ut expellat, sed ut turbet secundum Bart. in d. l. 2. cuius opinio magis placet per not. per Innocen. in d. cap. propter. & per gloss. in d. c.

licet episcopus. cum similibus supra allegatis. Et [...] sententiã approbat Ant. in c. olim. il. 1. col. 3. de re[...] spol. reiecta opinione Barto. in d. l. 1. §. interdict[...] uel posito, uerum esse id, quod dicit Areti. in d. co[...] per no. à Bart. in d. §. interdictum. illud est uerũ, [...] que ipsi loquuntur, quando causa, propter quã u[...] fructus esset finitus, esset liquida, ut quia illa non p[...] set se habere, nisi ad peremptionem usufructus, u[...] usufructuarius esset capite minutus, uel mortuus, & alius clam possessionem rei naturalem ingress[...] set, ut ibi per Barto. Secus si causa non esset liquida si enim probetur, & liquidetur, uidelicet parte ci[...] & porrecto libello, in dubio præsumẽdum erit, q[...] obsit usufructuario, argu. l. in ambiguis. & l. in ob[...] ris. & l. fauorabiliores. ff. de regu. iur. l. arrianus. ff. actio. & obliga. & c. ex literis. de probat. cum simi[...] Et ideò non poterit propria auctoritate possessi[...] priuari, quia fortè posset ius aliquod allegare, prop[...] quod priuandus non esset. d. c. licet episcopus cũ [...] iunctis aliis supra deductis. Item dicta Barto & Are[...] tini possent restringi, nisi possidens ciuiliter præele[...] gisset uiam iuris, & iudicij, nam si, ea omissa, uelle[...] uiam facti, & extraiudicialem transire, non posse[...] illi pendentia litis obstaret, quæ habet effectũ, ut [...] possessione quis priuari nequeat, donec lis fueri[...] ta cap. 1. & 2. ut lit. penden. cũ iam supra dictis. V[...] sito, quòd proprietarius ratione suæ ciuilis pos[...] nis propria auctoritate possit usufructuariũ in [...] turali possessione rei turbare, tamen non pote[...] sum turbare in sua quasi possessione iuris, & u[...] ctus, quia dominus nec naturaliter nec ciuiliter [...] si possidet ius, sed solus usufructuarius, ut tradit [...] in l. naturaliter. in princ. ff. de acquir. poss. ¶ Non a[...] uersantur etiam not. per Alexan. in consil. 131. in [...] uolumi. quia in primis loquitur de cõductore ad mo[...] dicum tẽpus, ut ibi in primo præsupposito, aliud au[...] tem est in conductore ad longum tempus per ratio[...] nem Innocen. in d. c. propter. Vel aliter respondeas, ut ex prædictis colligitur. ¶ Concludo itaq; ex prædictis usufructuarium non potuisse expelli propria auctoritate absque sententia declaratoria iudicis à possessione rei, & consequenter ante omnia fore resti[...] tuendum, quãuis proprietarius à iudice petierit, pa[...] te non citata, & non seruato iudicij ordine, se ad re[...] associari, quia tale factum iudicis extraiudiciale n[...] tollit, quin dicatur spoliatus, neq; restitutionem i[...] pedit, capitu. conquerente, ibique glo. & doctor[...] restitutione spolia. Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Sentientia in interdicto uti possidetis qualiter sit ferenda.*
2 *Interdictum uti possidetis aliud directum, aliud utile, & p[...] re utrunq; detur, & quomodo in utroque procedatur.*
3 *Interdictum uti possidetis cui, & contra quem detur.*
4 *In interdicto uti posidetis utili, uel directo quis debeat o[...] & nume. 13.*
5 *Et quid ad obtinendum in eo sit probandum.*
6 *Possesio usq; ad præsens p̃sumitur cõtinuata ex priori posse[...]*
7 *Possesio, uel quasi solo animo retinetur.*
8 *Mutatio uoluntatis non præsumitur, nisi probetur.*
9 *Per interdictum uti posidetis ille tuendus est in sua posse[...] uel quasi, qui posidet nõ ui, nec clã, nec precario ab aduer[...]*
10 *Vi, aut clã possidere ab aduersario quãdo quis dicat̃, & quã[...]*
11 *Possessio, uel quasi acquiritur sciente, & patiente aduersa[...] longissimum tempus.*
12 *Proprietas iuris alicuius ex quasi possessione longissimi te[...] ris acquiritur, & quomodo.*
14 *Dominium, seu prtprietas iurisdictionis, uel alterius simili[...] datur, sicut quasi possessio.*
15 *Precarij constitutio fit ex pacto expresse.*
16 *Possidere ui, clã, uel precario dici nõ põt ille, qui per longis[...] tempu[...]*